

Sygn. akt VI GC 449/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Harmata

Protokolant: sekr. sądowy Joanna Stafska

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w D.

przeciwko: (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w M.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w D. na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M. kwotę 13.440,91 zł (trzyście tysięcy
czteryście czterdzieści złotych 91/100) tytułem zwrotu kosztów procesu,

III. zarządza zwrot pozwanemu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w M. kwoty 2.476,09 zł (dwa
tysiące czterysta siedemdziesiąt sześć złotych 09/100) tytułem niewykorzystanej zaliczki na poczet opinii biegłego i
wynagrodzenia tłumacza.

Sygn. akt **VI GC 449/13**

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 maja 2014 r.

Pozwem wniesionym w sprawie powód (...) Sp. z o.o.

w D. wniósł przeciwko (...) Sp. z o.o. w M. o zapłatę kwoty 80.500 euro wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami
postępowania.

Uzasadniając żądanie pozwu powód podał, że na zlecenie P. A. wykonywał transporty drogowe towarów na trasach
Szwecja - Polska. Wszystkie transporty zostały wykonane przez powoda w sposób prawidłowy, zaś towar został bez
zastrzeżeń odebrany przez odbiorcę wskazanego w treści listu przewozowego, tj. pozwaną spółkę (...) Sp. z o.o. w M..
Z tytułu wykonanych przewozów powód wystawił na rzecz P. A. faktury VAT (szczegółowo opisane w pozwie) na łączną
kwotę 80 500 euro. Wynagrodzenie powoda z powyższego tytułu nie zostało przez zleceniodawcę P. R. zapłacone.
Na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy prawo przewozowe za zapłatę wynagrodzenia przewoźnika odpowiada również
odbiorca.

W sprawie zastosowanie znajduje przepis art. 51 w/w ustawy

z uwagi na treść przepisu art. 1 ust. 3 tej ustawy. Konwencja CMR nie reguluje kwestii odpowiedzialności odbiorcy
względem przewoźnika tytułem wynagrodzenia za wykonaną umowę przewozu, tak jak to wyraźnie czyni przepis art.

51 polskiej ustawy Prawo przewozowe. Przepis art. 13 Konwencji CMR dotyczy zupełnie innego zagadnienia, a to uprawnień odbiorcy wobec przewoźnika wynikających z umowy przewozu, nie zaś sytuacji odwrotnej. Pozwany w dniu 13 czerwca 2012 r. został pisemnie wezwany do zapłaty kwoty objętej żądaniem pozwu. Pismem z dnia 18 czerwca 2012 r. odmówił spełnienia przedmiotowego roszczenia.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew (k. 190-193) wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powyższego pozwany wskazał, że dokonywał zakupu żywicy od spółki (...) w Szwecji. Zgodnie z ustaleniami pozwanej z P. A., znajdujących potwierdzenie także odpowiednim zapisem na listach przewozowych dołączonych do pozwu, zamówienia były realizowane na warunkach dostawy (...) P. - zgodnie z I. 2000. Warunki dostawy (...) zobowiązywały sprzedającego do dostarczenia towarów we wskazane miejsce, również w kraju odbiorcy, wraz z poniesieniem wszelkich kosztów i ryzyk z tym związanych, z wyjątkiem wszelkich kosztów celnych oraz odpowiedzialności z tym związanej. Organizacja transportu oraz poniesienie wszystkich związanych z tym kosztów (poza celnymi) należała do obowiązków P. A.. W tym zakresie, P. A. dokonywała wyboru przewoźnika, ustalała warunki przewozu, negocjowała wysokość przewoźnego i innych opłat związanych z przewozem, dawała zlecenia na wykonanie przewozu oraz wraz z przewoźnikiem przygotowywała listy przewozowe do transportów. Pozwana nie uczestniczyła w żadnym ze wskazanych wyżej etapów organizacji transportu i nie miała na nie wpływu. Dopiero po dostarczeniu przez powódkę towaru zamówionego od P. A. dokonywała jego odbioru oraz potwierdzała ten fakt podpisem oraz pieczęcią na liście przewozowym. W dniu 9 maja 2012 r. Sąd w Szwecji ogłosił upadłość P. A.. Powodowa spółka, prawdopodobnie w związku z nieotrzymaniem przewoźnego za wcześniejsze transporty, zatrzymała transport z zamówienia (...) tytułem zabezpieczenia zapłaty swoich wierzytelności w stosunku do P. A.. Odnosząc się do podstaw dochodzonego przez powoda roszczenia pozwana spółka zarzuciła, iż listy przewozowe (dokumenty CMR) nie zawierają określenia wysokości przewoźnego. Zgodnie zaś z art. 6 pkt. 1 Konwencji CMR, koszty związane z przewozem w tym przewoźne, stanowią element obligatoryjny listu przewozowego. Przepisy Konwencji nie zawierają w tym zakresie żadnego wyjątku. Ze wskazanego obowiązku nie zwalniają również przepisy polskiego Prawa przewozowego. Zdaniem strony pozwanej w niniejszej sprawie znajdowały zastosowanie przepisy Konwencji CMR, natomiast przepisy polskiego Prawa przewozowego wyłącznie posiłkowo, w zakresie kwestii nieuregulowanych właściwą umową międzynarodową. Skoro zatem przepis art. 6 Konwencji CMR określa w sposób szczegółowy elementy listu przewozowego, to przepis art. 38 prawa przewozowego nie ma w niniejszej sprawie zastosowania. Pozwany podniósł, że zgodnie art. 4 Konwencji CMR list przewozowy stanowił dowód zawarcia umowy przewozu. Nieokreślenie przez nadawcę lub przez przewoźnika wysokości przewoźnego w liście przewozowym, należy uznać zatem jako ich uchybienie, za które pozwany nie może ponosić odpowiedzialności. Pozwany dokonując odbioru towaru oraz listu przewozowego stał się z mocy prawa stroną stosunku prawnego wynikającego z umowy przewozu, którego treść zgodnie z art. 4 Konwencji CMR, została określona listem przewozowym. Skoro zatem umowa, którą w niniejszej sprawie jest list przewozowy, nie zawiera klauzuli określającej wysokość przewoźnego, to pozwana wstępując do tej umowy, nie może być zobowiązana do jej zapłaty.

W dalszej części uzasadnienia pisma strona pozwana zarzuciła, że powód nie wykazał powstania oraz wysokości dochodzonego pozwem roszczenia. Zdaniem pozwanego przedstawione przez powodową spółkę faktury VAT nie dowodziły faktycznej wysokości przewoźnego wynikającego z umowy przewozu. Brak również dowodu wykazującego wysokość należności ciężających na przesyłce, o których mowa w art. 51 Prawa przewozowego. Przedstawione faktury VAT wskazują wyłącznie, że powód wystawił dokumenty księgowo o określonej treści. Brak jest również dowodów potwierdzających, że spółka (...) została obciążona przez powodową spółkę wskazanymi kwotami, a tym samym czy doszło do faktycznego powstania wierzytelności. Nie sposób również stwierdzić, czy spółka (...) zaakceptowała wskazaną wierzytelność i jej wysokość. W sprawie brak jest również jakiegokolwiek korespondencji pomiędzy powódką, a P. A. potwierdzającą istnienie i zasadność przedmiotowej wierzytelności. Powodowa spółka nie wykazała również, że dochowała należytej staranności w celu uzyskania zapłaty wierzytelności bezpośrednio od spółki (...), w tym czy wzywała ją do zapłaty, skierowała sprawę na drogę postępowania sądowego lub zgłosiła wierzytelności w toku postępowania upadłościowego. Także przedstawione przez powódkę zlecenia na wykonanie usługi przewozu

nie zawierają informacji o wysokości przewoźnego oraz warunków jego płatności. Niektóre dokumenty zawierają wprawdzie zapiski o treści „ (...) €”. W żaden jednak sposób nie można stwierdzić, że dotyczą one wysokości przewoźnego ustalonego pomiędzy stronami umowy przewozu. Kwota ta jest dopisana odręcznie, na wolnym polu dokumentu, brak jest możliwości odniesienia zapisu do określonej treści zamówienia. Nie można również określić autora wskazanego zapisu oraz momentu jego powstania na wskazanym dokumencie.

Pozwany dodał, że powód nie mógł ze spółką (...) ustalić stosunku zobowiązaniowego w sposób, który umożliwiłby mu określenie jego wynagrodzenia całkowicie dowolnie. Umowę taką należałoby bowiem uznać za nieważną. Pozostawienie jednej ze stron oznaczenia świadczenia jest bowiem dopuszczalne, jeżeli ma ona tego dokonać w sposób obiektywny. Pozostawienie oznaczenia świadczenia jednej ze stron bez jakichkolwiek ograniczeń w tym zakresie, jako sprzeczne z art. 353¹ k.c., byłoby nieważne, co z kolei pociągałoby zazwyczaj nieważność całego zobowiązania. Ponadto list przewozowy CMR do zamówienia nr (...) wystawiony w dniu 7 lutego 2012 r. nie został zaś przyjęty/ podpisany przez pozwaną spółkę, dlatego też nie może być ona zobowiązana do zapłaty przewoźnego wynikającego z tego transportu.

Wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2013 r. r., Sąd Okręgowy w Rzeszowie (sygn. akt: VI GC 329/12) oddalił powództwo i zasądził od powoda (...) Spółki z o.o. w D. na rzecz pozwanej (...) Spółki z o.o. w M. kwotę 7.217,00 zł., tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (wyrok – k. 352, uzasadnienie – k. 357-364).

W wyniku rozpoznania apelacji powoda Sąd Apelacyjny w Rzeszowie (sygn. akt: I ACa 332/13) wyrokiem z dnia 7 listopada 2013 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 5 kwietnia 2013 r. i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w instancji odwoławczej (wyrok – k. 388, uzasadnienie – k. 394-397).

W uzasadnieniu wyroku, Sąd Apelacyjny wskazał, że Sąd I Instancji nie rozpoznał istoty sprawy. Sąd II Instancji przyjął, że postanowienia konwencji CMR nie regulują odpowiedzialności odbiorcy względem przewoźnika odnośnie zapłaty należności ciężących na przesyłce w związku z wykonaniem umowy przewozu, a Sąd Okręgowy błędnie uznał, że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy ma zastosowanie art. 13 Konwencji CMR, kiedy reguluje on prawa odbiorcy wobec przewoźnika odnośnie wydania towaru, nie zaś prawo domagania się należnego przewoźnego, którego nie pokrył nadawca przesyłki.

W Konwencji CMR nie została uregulowana kwestia zapłaty przewoźnego, jeśli należna z tego tytułu kwota nie została uiszczona przez nadawcę przesyłki. Tym samym zastosowanie w tym przypadku znajdzie art. 51 ust. 1 ustawy prawo przewozowe (Dz. U. z 2000 r., nr 50 poz. 601 z późn. zm.), w myśl którego przez przyjęcie przesyłki i listu przewozowego odbiorca zobowiązuje się do zapłaty należności ciężących na przesyłce. W konsekwencji odbiorca przesyłki staje się zobowiązany do zapłaty należności ciężących na przesyłce, a wynikających z powyższego przepisu obowiązek odbiorcy przesyłki wobec przewoźnika istnieje nawet wówczas, gdy z umowy między odbiorcą, a nadawcą wynikało, że należność ta będzie obciążać nadawcę. Sąd I instancji pominął zarzuty strony pozwanej, że pozwana spółka nie знаła treści umowy łączącej nadawcę z przewoźnikiem sposobu ustalenia i wysokości kwoty przewoźnego oraz czy powodowa spółka działała tylko jako przewoźnik czy też jako spedytor, bowiem należności za spedycję nie są tymi, które mogą obciążać odbiorcę. Nie ustalono też czy wskazane zlecenia potwierdzone listami przewozowymi nie zostały opłacone przez nadawcę, jeszcze przed ogłoszeniem upadłości tego podmiotu – zaznaczył przy tym, iż w tym zakresie należy wyjaśnić czy nadawca odmówił zapłaty tj. zwrócił faktury czy też dokonał odmowy zapłaty w inny sposób względnie czy powód zgłosił wierzytelności z tego tytułu w postępowaniu upadłościowym. Sąd Odwoławczy dodał, że jeśli należności przewozowe nie wynikają z listu przewozowego, przewoźnik winien wykazać nie tylko wysokość przewoźnego ale również sposób jego wyliczenia.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowa spółka na podstawie n/w zleceń składanych przez P. A. - Szwecja, wykonywała przewóz towarów, określony tymi zleceniami na trasie z P. w Szwecji do P. w Polsce. Odbiorcą towarów każdorazowo była pozwana spółka (...) Sp. z o.o.

z/s P. (obecnie w M.). Przewozy udokumentowane zostały każdorazowo listem przewozowym CMR, w którym wskazano m.in. numer zamówienia, rodzaj przewożonego towaru, pozwaną spółkę jako odbiorcę, oraz warunki zamówienia jako (...) P.. W przedmiotowych listach przewozowych CMR nie została określona kwota przewoźnego. Z tytułu wykonania przewozu powodowa spółka wystawiła na rzecz P. A., P., Szwecja, poniższe faktury VAT ze wskazaniem jako przedmiotu usługi transportowej na trasie S. P. – PL (...) oraz zlecenia którego przewóz dotyczył. Każda z n/w faktur opiewa na kwotę 2.300 EUR.

(dowód: faktury VAT, zlecenia , listy przewozowe k- 22 – 160)

P. A. zlecała S. sp z o.o. wyłącznie przewozy. S. sp z o.o. nie świadczyła na jej rzecz usług spedycyjnych.

(okoliczność niesporna pomiędzy stronami, dodatkowo sprecyzowana przez powoda w odpowiedzi na zobowiązanie Sądu k- 413 , i znajdująca odzwierciedlenie w listach przewozowych). Ujęcie przez tłumacza na druku tłumaczonego zlecenia k- 335 nie znalazło odzwierciedlenia w pozostałym materiale dowodowym .

(...) dokonywał zakupu żywicy od spółki (...) w Szwecji. Zgodnie z ustaleniami pozwanej z P. A., znajdującymi odzwierciedlenie w treści listów przewozowych, zamówienia były realizowane na warunkach dostawy (...) P. - zgodnie z I. 2000. Zgodnie z niniejszymi warunkami P. A. zobowiązywany był jako sprzedający do dostarczenia towarów we wskazane miejsce, również w kraju odbiorcy wraz z poniesieniem wszelkich kosztów i ryzyk z tym związanych. To on organizował transport, zlecał przewóz oraz ponosił wszystkie związane z tym koszty . To P. A. dokonywała wyboru przewoźnika i ustalała warunki przewozu w tym wysokość przewoźnego, udzielała zlecenia na wykonanie przewozu. Pozwana nie uczestniczyła w żadnym ze wskazanych wyżej etapów organizacji transportu. Już po dostarczeniu przez powódkę towaru zamówionego od P. A. dokonywała jego odbioru oraz potwierdzała ten fakt podpisem oraz pieczęcią na liście przewozowym.

W ramach powyższej współpracy P. A. zleciła powodowej spółce przewozy ujęte w zleceniach nr: : nr (...) z 10.11.2011 r., (...) z 28.11.2011r., (...) z 01.12.2011r., (...) z 22.11.2011r., (...) z 28.11.2011r., (...) z 6.12.2011r., (...) z 7.12.2011r., (...) z 1.12.2011r., (...) z 2.01.2012r., (...) z 14.12.2011r., (...) z 27.12.2011r., (...) z 11.01.2012r., (...) z 14.12.2011r., (...) z 2.01.2012r., (...) z 11.01.2012r., (...) z 24.01.2012r., (...) z 25.01.2012r., (...) z 31.01.2012r., (...) z 3.02.2012r., (...) z 20.02.2012r., (...) z 7.03.2012r., (...) z 6.03.2012r., (...) z 6.03.2012r., (...) z 13.03.2012r., (...) z 16.03.2012r., (...) z 22.03.2012r., (...) z 22.03.2012r., (...) z 30.03.2012r., (...) z 26.03.2012r., (...) z 10.04.2012r., (...) z 20.04.2012. W realizacji niniejszego wystawiono następujące listy przewozowe CMR a to: z dnia 18.11.2011r., 5.12.2011r., 14.12.2011r., 30.11.2011r., 6.12.2011r., 19.12.2011r., 19.12.2011r., 20.12.2011r., 9.12.2011 11.01.2012r., 4.01.2012r., 10.01.2012r., 16.01.2012r., 13.01.2012r., 11.01.2012r., 24.01.2012r., 31.01.2012r., 8.02.2012r., 7.02.2012r., 7.02.2012r., 10.02.2012r., 15.02.2012r., 2.03.2012r., 14.03.2012r., 8.03.2012r., 8.03.2012r., 16.03.2012r., 20.03.2012r., 23.03.2012r., 26.03.2012r., 4.04.2012r., 30.03.2012r., 13.04.2012r., 18.04.2012r., 23.04.2012r. . Z tytułu powyższych przewozów powodowa spółka wystawiła na rzecz P. A., P., Szwecja, następujące faktury VAT : nr (...) z dnia 30.11.2011r., (...) z dnia 14.12.2011r., (...) z dnia 19.12.2011r., (...) z dnia 21.12.2011r., (...) z dnia 21.12.2011r., (...) z dnia 22.12.2011r., (...) z dnia 31.12.2011r., (...) z dnia 31.12.2011r., (...) z dnia 31.12.2011r., (...) z dnia 16.01.2012r., (...) z dnia 16.01.2012r., (...) z dnia 17.01.2011r., (...) z dnia 23.01.2012r., (...) z dnia 24.01.2012r., (...) z dnia 25.01.2012r., (...) z dnia 31.1.2012r., (...) z dnia 7.02.2012r., (...) z dnia 16.02.2012r., (...) z dnia 16.02.2012r., (...) z dnia 16.02.2012r., (...) z dnia 29.02.2012r., (...) z dnia 12.03.2012r., (...) z dnia 21.03.2012r., (...) z dnia 21.03.2012r., (...) z dnia 28.03.2012r., (...) z dnia 31.03.2012r., (...) z dnia 31.03.2012r., (...) z dnia 31.03.2012r., (...) z dnia 17.04.2012r., (...) z dnia 18.04.2012r., (...) z dnia 30.04.2012r., (...) z dnia 30.04.2012r., (...) z dnia 30.04.2012r.

Wszystkie w/w zlecenia (...) zostały zrealizowane, przewozy wykonane, przesyłki do odbiorcy (...) sp z o.o. dostarczone i potwierdzone przez magazyn pozwanego.

(Dowody: zlecenia, k. 22-23, 26-27, 30-31, 34-35, 38-39, 42-43, 46-47, 50-51, 54-55, 58-59, 62-63, 66-67, 70-71, 74-75, 78-79, 82-83, 86-87, 90-91, 94-95, 98-99, 102-103, 106-107, 110-111, 114-115, 118-119, 122-123, 126-127, 130-131, 134-135, 138-139; 142-143, 146-147, 150-151, 154-155, 158-159; listy przewozowe CMR, k. 24, 28, 32, 40, 44, 48, 52, 56, 60, 64, 68, 72, 76, 80, 84, 88, 92, 96, 100, 104, 108, 112, 116, 120, 124, 128, 132, 136, 140, 144, 148, 152, 156, 160, oraz w oryginale k- 431 i 432 ;faktury VAT, k. 21, 25, 29, 33, 37, 41, 45, 49, 53, 57, 61, 65, 69, 73, 77, 81, 85, 89, 93, 97, 101, 105, 109, 113, 117, 121, 125, 129, 133, 137, 141, 145, 149, 153, 157). Wyżej wymienione dokumenty zostały wprawdzie sporządzone częściowo w języku obcym jednak na rozprawie w dniu 29 stycznia 2014r. strony zgodnie oświadczyły, iż treść dokumentów zleceń transportowych Transport B. jest niesporna, dokumenty te są o treści analogicznej i wystarczającym jest dla wykazania ich treści w języku polskim dwóch przykładowych tłumaczeń przedłożonych już przy piśmie z dnia 7.01.2013r. Analogiczne stanowisko co do potrzeby przetłumaczenia strony sprecyzowały co do dokumentów określonych jako Order C. wraz z załącznikami . Tłumaczenie wzorcowe przedłożono k- 442-455.

Niezasadnym okazał się zarzut pozwanego odnośnie braku dostarczenia towaru objętego listem przewozowym do zamówienia nr (...) wystawionym w dniu 7 lutego 2012r. na liście tym bowiem w dolnej jego części nie w tabelce 24 ale poniżej znajduje się pieczęć pozwanego i brak podstaw dla przyjęcia , iż ktoś inny niż osoba działająca imieniem pozwanego ją przybiła. Pieczęć ta jest wyraźnie widoczna na przedłożonym oryginale tego listu k- 432

W dniu 9 maja 2012 r. Sąd w Szwecji ogłosił upadłość P. A..

(okoliczność niesporna pomiędzy stronami)

Powód nie zgłaszał wierzytelności w toku postępowania upadłościowego, wierzytelność z tytułu powyższych faktur nie została zaspokojona.

(okoliczność niesporna pomiędzy stronami, jako negatywna ustalona na podstawie twierdzeń powoda przy braku przeciwdowodu.)

Pismem z dnia 13 czerwca 2012 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty dochodzonej pozwem należności, wyznaczając mu w tym zakresie siedmiodniowy termin. Pozwana spółka w odpowiedzi na powyższe wezwanie zwróciła się do powoda pismem z dnia 18 czerwca 2012 r. o wskazanie podstawy prawnej przedmiotowego roszczenia.

(Dowód: pismo powoda z 13.06.2012 r. wraz z potwierdzeniem nadania, k. 172-175; pismo pozwanego z 18.06.2012 r., k. 176).

Powód przewoził towar za zleceniem transportowym nr (...) (należność nie objęta żądaniem pozwu) , towar stanowiący przedmiot przewozu nie został dostarczony pozwanemu, a pomimo prowadzonych negocjacji, zatrzymany przez powoda i sprzedany. Cena uzyskana z tego tytułu nie została przez powoda zaliczona na poczet należności objętych żądaniem pozwu.

Należności objęte żądaniem pozwu nie zostały w żaden sposób zaspokojone , ani rozliczone przez P. A., ani inny podmiot.

(dowód: korespondencja meilowa k- 200 – 207, faktura k- - 305, opinia biegłego k- 478 – 481)

Sąd Okręgowy powyższe ustalenia faktyczne poczynił w oparciu o dowody z dokumentów , które zostały powołane w toku ustaleń faktycznych, obdarzając je wiarą w zakresie powołanym w toku tychże ustaleń. Sąd również sporządzoną opinię biegłego uznał za wiarygodną jako spójną i logiczną .

Podstawą swych ustaleń sąd nie uczynił faktur i zeznań strony powodowej w zakresie obowiązującej stawki przewoźnego, oceniając dowody te za niewystarczające w tej mierze , o czym poniżej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie ponieważ roszczenie strony powodowej nie zostało udowodnione co do wysokości.

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 386 § 6 k.p.c., Sąd Okręgowy ponownie rozpoznając sprawę był związany oceną prawną i wskazaniem co do dalszego postępowania zawartymi w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 7 listopada 2013 r., sygn. akt: I ACa 332/13. Związanie o jakim mowa w przywołanym przepisie oznacza bowiem zakaz formułowania ocen prawnych sprzecznych z wyrażonymi wcześniej w uzasadnieniu orzeczenia sądu II instancji (post. SN z 8.5.2007 r., II UZP 1/07, OSNAPiUS 2008, Nr 3-4, poz. 48) oraz że ocena prawna i wskazania co do dalszego toku postępowania wyrażone w uzasadnieniu wyroku sądu II instancji wiążą zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana jak i sąd drugiej instancji, przy ponownym rozpoznaniu sprawy (wyrok SA w Szczecinie z dnia 7.02.2013r. I ACa 88/12).

Niniejszego nie zmieniało stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku wydanym w dniu 19 grudnia 2013r. II CSK 70/13 (tj. po dacie orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie) w zakresie zagadnienia prawnego stanowiącego przedmiot rozpoznania, w którym to Sąd Najwyższy przyjął odmienny podgląd w zakresie zastosowania art. 51 Prawa przewozowego w analogicznej sprawie.

W tym bowiem zakresie należało podzielić stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku SN z dnia 11.10.2013r. (sygn. akt I CSK 710/12) zgodnie z którym dążenie do wydania przez sąd powszechny orzeczenia uwzględniającego (nawet) zasadę prawną nie uprawnia tego sądu do potraktowania art. 386 par. 6 kpc jako normy nieobowiązkowej, jak również stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 21 października 2011r. I ACa 625/11 zgodnie z którym nie stanowi zmiany stanu prawnego, w pojęciu 386 par. 6 kpc , ani orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego w którym dokonano wykładni przepisów prawa, ani dokonana przez Sąd Najwyższy interpretacja przepisu prawnego w ramach postępowania w innej sprawie , bądź to dokonana przez Sąd Najwyższy tzw. wykładnia abstrakcyjna podjęta w uchwale w powiększonym składzie.

Sąd Apelacyjny w wydanym wyroku z dnia 24 października 2013r. przesądził kwestię interpretacji przepisów art. 13 Konwencji CMR w stosunku do art. 51 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 r. nr 50, poz. 601 ze zm.) zajmując stanowisko, iż uregulowania konwencji nie normują wyczerpująco kwestii odpowiedzialności odbiorcy przesyłki i w związku z tym zastosowanie w omawianej sprawie znajdzie art. 51 Prawo przewozowe.

Zgodnie z wytycznymi Sądu Apelacyjnego kognicja Sądu Okręgowego prowadziła do ustalenia w oparciu o art. 51 Prawo przewozowe, czy:

1. przedmiotowe zlecenia potwierdzone listami przewozowymi nie zostały opłacone przez nadawcę jeszcze przed ogłoszeniem jego upadłości,
2. czy powód zgłosił wierzytelności z tego tytułu w postępowaniu upadłościowym,
3. czy powód wykazał wysokość przewoźnego i sposób jego wyliczenia skoro należności przewozowe nie wynikają z listu przewozowego – stosownie do art. 6 k.c.

Odnosząc się do dwu pierwszych zagadnień , to odpowiedź w tym

zakresie została zawarta w ustaleniach faktycznych i tam uzasadniona.

Odnosząc się do trzeciego z w/w zagadnień to:

Stosownie do treści art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 r. nr 50, poz. 601 ze zm.), przez przyjęcie przesyłki i listu przewozowego odbiorca zobowiązuje się do zapłaty należności ciążących na przesyłce i niewątpliwie to powód winien był wykazać przesłanki tej normy a to :

- przyjęcie przesyłki i listu przewozowego
- wysokość ciążących na przesyłce należności.

Pierwszą z tych okoliczności powód wykazał, drugiej natomiast - nie.

W ocenie Sądu Okręgowego strona powodowa wprawdzie wykazała, iż nastąpiło przyjęcie przesyłki i listu przewozowego przez pozwanego, w tej mierze wystarczającym był przedłożony dokument transport booking i list przewozowy, bowiem na przedłożonych listach figuruje pieczętka pozwanego jako przyjęcie towaru na magazyn. Decydujące jednak znaczenie dla negatywnego orzeczenia o żądaniu pozwu miało nieudowodnienie przez stronę powodową wysokości należności ciążącej na przesyłce tj. wysokości przewoźnego, gdyż na tej podstawie powód wywodził skutki prawne w postaci roszczenia względem pozwanego o wysokości objętej żądaniem pozwu. Powód na tę okoliczność przedłożył jedynie faktury wystawione i podpisane przez samego siebie – w którym to dokumencie wpisano wysokość przewoźnego oraz zawniósował swoje własne zeznania. O wykazaniu wysokości roszczenia nie mogły stanowić jednostronnie faktury wystawione przez powoda, faktura bowiem, co do zasady, nie zastępuje zgodnego oświadczenia woli stron, stanowiąc w znaczeniu cywilnoprawnym wyłącznie jednostronne oświadczenie – w tym wypadku strony powodowej. Faktura jest jedynie dokumentem techniczno-rozliczeniowym, natomiast dowód z zeznań strony nosi charakter jedynie posiłkowy.

Z żadnych innych dokumentów przedłożonych w sprawie, w szczególności z dokumentów wystawionych przez lub przy udziale P. A. nie wynikało, iż istotnie nadawca i przewoźnik ustalili taką właśnie stawkę przewoźnego jakiej za przewóz od pozwanego domagał się powód tj. 2300 euro. Trzeba podkreślić, iż okoliczność tą kwestionował w sposób wyraźny pozwany już na etapie odpowiedzi na pozew, zasadnie wskazując, iż przedstawione faktury VAT wskazują wyłącznie, że powód wystawił dokumenty księgowo o określonej treści, w sprawie brak jest jakiegokolwiek korespondencji pomiędzy powódką, a P. A. potwierdzającej istnienie i zasadność przedmiotowej wierzytelności, także przedstawione przez powódkę zlecenia na wykonanie usługi przewozu nie zawierają informacji o wysokości przewoźnego oraz warunków jego płatności.

Wysokość kwoty przewoźnego nie wynikała ze zleceń (transport booking) zapiski o treści „ (...) €” jak wyjaśnił reprezentant powoda zostały bowiem uczynione przez niego samego i nie zostały w żaden sposób potwierdzone przez zlecającego ten przewóz. Na potwierdzenie ustaleń pomiędzy nim, a P. A. co do tej właśnie kwoty jako ustalonej w toku negocjacji z P. R. powód nie zawniósował dowodu z zeznań żadnych świadków, którzy mieli być obecni przy tychże negocjacjach. Nie zawniósował on ani dowodu z zeznań świadków ze strony P. A., ani też nawet z zeznań osoby ze strony powodowej, która według jego samego słów miała być obecna przy tych negocjacjach. Nie przedłożył żadnych dowodów na to, iż przed spornymi fakturami P. R. płaciła kwoty przewoźnego o tej wysokości. Nie wykorzystał tych i szeregu innych możliwości dowodowych, które pozwalałyby na weryfikację jego twierdzeń przy udziale osoby trzeciej (nie strony postępowania). Powód bezpodstawnie przyjął, iż jednostronnie wystawiony przez niego dokument księgowy, co do którego brak nawet dowodu, iż został doręczony P. A. i przez nią zaakceptowany, wraz z jego samego zeznaniami będą wystarczające dla wykazania wysokości przewoźnego - okoliczności przecież podstawowej w tej sprawie, pomimo dostępnych dowodów w tym zakresie, częściowo tylko przytoczonych przez Sąd powyżej, tym bardziej, iż strona pozwana zakwestionowała wysokość roszczenia, a reprezentant pozwanego zaprzeczył by miał wiedzę co do wysokości ustalonej i obowiązującej pomiędzy P. A., a powodem stawki przewoźnego. Na marginesie należy wskazać, iż powód nie zgłosił tej wierzytelności również w toku postępowania upadłościowego, pozbawiając się tym samym z jednej strony możliwości uzyskania tej należności, a z drugiej, w przypadku uwzględnienia tej wierzytelności w toku postępowania upadłościowego – trudno podważalnego dowodu na okoliczność jej istnienia i wysokości.

Mając na uwadze powyższe rozważania faktyczne i prawne, Sąd Okręgowy oddalił powództwo jako niezasadne. O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. . Na koszty złożyły się: koszty zastępstwa procesowego za pierwszą i drugą instancję – 7 200 zł i 5 400zł, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 90, 21 zł tytułem kosztów tłumacza i 733,70 zł tytułem wynagrodzenia opiniującego biegłego.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. K.: (...)